

I. EGYHÁZI SZOLGÁLATBA ÁLLÍTÁS

22. Ordináció (lelkészszentelés)

A liturgia felépítése

ELŐKÉSZÜLET

ISTEN SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA

GYÓNÁS

BEVEZETŐ RÉSZ

BEVEZETŐ ZSOLTÁR

KRISZTUS IMÁDÁSA

DICSŐÍTÉS

GYÜLEKEZETI ÉNEKVERS

A NAP IMÁDSÁGA

IGEHIRDETÉSI ALAPIGE, IGEHIRDETÉS

ORDINÁCIÓ

HITVALLÁS

GYÜLEKEZETI ÉNEK VAGY KARÉNEK

LEKCIÓK

ORDINÁCIÓS KÉRDÉSEK, KÉZADÁS

ESKÜTÉTEL

ORDINÁCIÓ

AZ ÚRVACSORA LITURGIÁJA

22. Az ordináció (lelkézszen­telés) liturgiája

Liturgikus szín: piros

Tekintettel arra, hogy a püspökök általában külön-külön szentelik fel a lelkészjelölteket küldő gyülekezetükben, a liturgikus szöveg a következőkben mindig egy jelöltet feltételez, és ennek megfelelően egyes számban fogalmaz. Csoportos ordináció esetén a püspök értelemszerűen többes számban szólítja meg a jelölteket és többes számban teszi fel kérdéseit. A lelkészjelöltek azonban mindig egyes szám első személyben válaszolnak, illetve a lelkézi esküt egyes szám első személyben mondják.

A lelkész szolgálatra való felszentelését – a megelőző lelkigyakorlat után – püspök végzi két lelkész segítségével, lehetőleg a lelkészjelölt gyülekezetében. A segédkező lelkészek egyike a jelöltet szolgálatra felkészítő Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője (azaz az első lelkész, aki lehetőleg liturgikus öltözéket visel, nem egyetemi talárt). A másik segédkező lelkész a helyi lelkész.

Az úrvacsora az istentisztelet része. Liturgiájában az újonnan felszentelt lelkész is részt vesz.

Az ordinációt a lelkészjelölt kerületének minden gyülekezetében a megelőző vasárnapon hirdetni kell. A lelkészért és szolgálataért az ordinációt követő vasárnap istentiszteletén az oratio oecumenica keretében az ordináció helyén, a küldő és a fogadó gyülekezetben imádkoznak.

Az ordinációs istentisztelet bevonulással kezdődik. Elöl megy a bevonulási keresztet vivő presbiter (egyházkerületenként legalább egy ilyen ünnepi bevonulási kereszttről gondoskodni kell, valamint egy olyan tartóról, amelybe a keresztet beállítják.) A keresztvivőt a lelkészek követik saját ordinációjuk ideje szerinti rendben: elől mennek a fiatalabbak, őket követik a régebben felszenteltek. Az ökumenikus vendégek a püspök előtt mennek, az evangélikus lelkészek után. A menetet a püspök zárja a két segédkező lelkésszel. Közvetlenül előttük vonul az ordinálandó lelkészjelölt, illetve csoportos ordináció esetén a lelkészjelöltek. A lelkészjelölt liturgikus öltözéket visel, stóla nélkül. [A stólát a liturgia keretében veszi át az ordináló püspökkel egyeztetve.]

ELŐKÉSZÜLET

A püspök a két segédkező lelkéssel a bevonulás során rögtön az oltárhoz lép, a lelkészjelölt az oltártér bejárata előtt középen elhelyezett térdeplőnél, de mindenképpen az oltártéren kívül áll meg, arccal az oltár felé. A gyülekezet az *Erős vár a mi Istenünk* kezdetű éneket énekli – végig állva, és az introituszoltárig állva marad. (Előre gondoskodni kell megfelelő és a templom berendezéséhez is illő térdeplőről, amelyet úgy kell elhelyezni, hogy körüljárható legyen az áldást adó lelkészek számára.)

ISTEN SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)

Püspök: Az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében.

Gyülekezet: **Ámen.**

GYÓNÁS (BŰNVALLÁS ÉS FELOLDOZÁS)

Első lelkész (aki az oltár felé nézve balról, az evangéliumi oldalon áll):

Az Úr Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!

[*Gyülekezet:* **És a te lelkeddel!**]

Első lelkész: Testvéreim az Úrban! Vizsgáljuk meg magunkat Isten színe előtt!

A gyülekezet feláll.

Második lelkész: Ezt mondja az Úr:

Én vagyok az Úr, a te Istened. Ne legyen más istened! Ne vedd hiába Istened nevét! Szenteld meg az ünnepnapot! Tiszteld atyádat és anyádat! Ne ölj! Ne paráználkodjál! Ne lopj! Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot! Ne kívánd felebarátod házát! Ne kívánd felebarátod házastársát vagy bármiféle tulajdonát!

Mert én, az Úr, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok, aki megbünteti az atyák bűnét a fiakon harmad- és negyedézig azokon, akik engem gyűlölnek; de kegyelmet gyakorlok ezeréig azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják az én parancsolataimat.

Első lelkész: Krisztus Urunk ezt mondja a parancsolatokról:

Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elméd-ből! Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonlít ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat! Nincs más parancsolat, amely nagyobb ezeknél.

Az Úr Jézus Krisztus apostola ezt tanítja:

Ha azt mondjuk, nincsen bűn mibennünk, magunkat csapjuk be, és igazság nincsen bennünk. Ha megvalljuk bűneinket, hűséges és igaz az Isten, megbocsátja bűneinket, és megtisztít minden gonoszságtól.

Első lelkész: Ezek után feleljetek a gyónási kérdésekre!

Az élő Isten színe előtt kérdezem mindenkitől személy szerint: Testvérem az Úrban! Vallod-e magad bűnösnek és ezért kárhozatra méltónak?

Gyülekezet: **Vallom.**

Első lelkész: Bánod-e igazán bűneidet?

Gyülekezet: **Bánom.**

Első lelkész: Megbocsátottál-e mindazoknak, akik vétkeztek ellened?

Gyülekezet: **Megbocsátottam.**

Első lelkész: Igyekezel-e Isten akarata szerint élni?

Gyülekezet: **Igyekezem.**

Első lelkész: Hiszed-e, hogy Isten a Krisztusért megbocsát a megtérő bűnösnek?

Gyülekezet: **Hiszem.**

Első lelkész: Legyen néktek a ti hitetek szerint!

Ezzel a hittel könyörögjünk Isten irgalmáért!

Gyülekezet: **Vallom előtted, szent és igaz Isten, hogy vétkeztem ellened és ember-társaim ellen gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Nem vagyok méltó kegyelmedre, méltó vagyok ítéletedre. Hozzád fordulok mégis: nincs más reménységem. Szent Fiadért, az Úr Jézus Krisztusért kérek, légy hozzám irgalmas, és bocsásd meg bűnömet! Ámen.**

Püspök: Bízhatok, testvéreim! Isten megkönyörült rajtunk Jézus Krisztus által, aki magához hívott és tanítványává tett minket. Én pedig feltámadott Urunk megbízásából feloldozlak benneteket bűneitekből, az Atya, ✚ a Fiú és a Szentlélek nevében. Járjatok új életben, a Szentlélek erejével!

Gyülekezet: **Ámen.**

A gyülekezet helyet foglal.

BEVEZETŐ RÉSZ

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS)

Második lelkész: Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, hogy elmenjeteK és gyümölcsöt teremjeteK. *Jn 15,16*

Uram, igéd örökké megmarad,
nemzedékről nemzedékre.

Lábam előtt mécses a te igéd,
ösvényem világossága.

Támogass engem ígéreted szerint,
támogass, hogy éljek!

Igéd tartalma maradandó,

és minden igaz döntésed örökre szól. *Zsolt 119,89.105.116.160*

Kis glória vagy énekvers: a gyülekezet az egyházi éVnek megfelelően az EÉ 1–10. rendjei vagy a GyLK énekverses rendjei egyikének első énekét énekelheti.

Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, hogy elmenjeteK és gyümölcsöt teremjeteK. *Jn 15,16*

KRISZUS IMÁDÁSA (KYRIE)

A lelkészjelölt az oltár előtt letérdel.

Lelkészjelölt (térden állva): Úr Jézus Krisztus, te megerősíted és az örök élet útján indítod el tanítványaidat, Uram, irgalmazz!

*Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!***

Lelkészjelölt: Úr Jézus Krisztus, te azt akarod, hogy tanítványaid öröme teljes legyen, Krisztus, kegyelmezz!

*Gyülekezet: **Krisztus, kegyelmezz!***

Lelkészjelölt: Úr Jézus Krisztus, te megáldod tanítványaidat, hogy áldássá legyenek mások számára, Uram, irgalmazz!

*Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!***

GYÜLEKEZETI ÉNEKVERS

A gyülekezet az egyházi éVnek megfelelően az EÉ 1–10. rendjei vagy a GyLK énekverses rendjei egyikének második énekét énekl.

DICSŐÍTÉS (GLORIA IN EXCELSIS)

Püspök: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát!

GYÜLEKEZETI ÉNEKVERS (LAUDAMUS TE)

A gyülekezet a Laudamus tét (EÉ 14. rend, 72. o.) vagy az egyházi évnek megfelelően az EÉ 1–10. rendjei vagy a GyLK énekesrendjei egyikének harmadik énekét énekli.

A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)

[*Második lelkész:* Az Úr legyen veletek!

Gyülekezet: **És a te lelkeddel!**

Második lelkész: Imádkozzunk! Mindenható, örök Isten, aki Krisztust minden ember üdvözítőjévé teted, és az ő követekre bíztad eljövendő országod evangéliumát: hívj ma is új munkásokat szolgálatodra, hogy megmaradjon közöttünk a te beszéded, és asztalod közösségében mindenkor megízlelhessük üdvösséged örömét, az Úr Jézus Krisztus által, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön örökké.

Gyülekezet: **Ámen.**

IGEHIRDETÉSI ALAPIGE, IGEHIRDETÉS

A püspök – az oltár előtt állva – ígét hirdet egy választott ige vagy az ordináció liturgiájában felolvasásra kerülő textusok egyikének alapján.

Püspök: Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Hallgassa meg a gyülekezet az igehirdetés alapigéjét, amelyet megírva találunk ... könyve ... fejezetében a ... verstől [a ... versig]:

ORDINÁCIÓ

HITVALLÁS (CREDO)

Püspök: Testvérem az Úrban, N. N.! Miután elvégezted teológiai tanulmányaidat, és egyházunk adta jogomnál és kötelességemnél fogva megvizsgáltalak, és alkalmasnak találtalak a lelkipásztori szolgálatra, összegyűltünk Isten

házában, hogy fölszenteljelek a Szentlélek erejével. Ezért most Isten és a keresztény gyülekezet előtt valld meg hitedet a Niceai hitvallással. A gyülekezet a hitvallást állva hallgatja!

A hitvallás szövegét a lelkészjelölt hangosan olvassa.

Lelkészjelölt: Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától született minden idő előtt, Isten az Istentől, világosság a világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől; született és nem teremtett, az Atyával egylényegű, és általa lett minden. Érettünk, emberekért és üdvösségünkért szállt a mennyből. Megtestesült a Szentlélektől és Szűz Máriától, és emberré lett. Keresztre feszítették értünk Poncius Pilátus alatt, kínhalált szenvedett, és eltemették, harmadnapon feltámadt az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atya jobbján, újra eljön dicsőségében ítélni élőket és holtakat, és uralmának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik, akit az Atyával és Fiúval együtt imádunk és dicsőítünk, és aki szólt a próféták által.

Hiszem az egy, szent, egyetemes és apostoli egyházat. Vallom az egy keresztiséget a bűnök bocsánatára. Várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet. Ámen.

Püspök: Isten legyen veled, hogy mindvégig megállj és növekedj az igaz hitben.

A gyülekezet helyet foglal – ezt a püspök kézmozdulatával jelezheti.

GYÜLEKEZETI ÉNEK VAGY KARÉNEK

A gyülekezet elénekli az EÉ 314. vagy 467. énekét, vagy itt kerülhet sor az énekar szolgálatára.

LEKCIÓK

Első lelkész (aki az oltár felé nézve balról, az evangéliumi oldalon áll): Az Úr Jézus Krisztus mennybemenetele előtt ezt mondta tanítványainak Máté írása szerint: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak

és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. *Mt 28,18–19*

Második lelkész (aki az oltár felé nézve jobbról, az epistolai oldalon áll): Pál apostol ezt írja a Második korinthusi levélben:

Isten megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel! *2Kor 5,18–20*

Az Efezusi levélben pedig ezt írja:

És ő „adott” némelyeket apostolokul, másokat prófétákul, ismét másokat evangélistákul, vagy pásztorokul és tanítókul, hogy felkészítse a szenteket a szolgálat végzésére, a Krisztus testének építésére, míg eljutunk mindnyájan a hitnek és az Isten Fia megismerésének egységére. *Ef 4,11–13a*

Első lelkész: Krisztus Urunk János írása szerint ezt mondta:

Békesség néktek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket. Ezt mondván, rájuk lehelt, és így folytatta: Vegyetek Szentlelket! Akiknek megbocsátjátok a bűneit, azok bocsánatot nyernek, akikéit pedig megtartjátok, azoknak a bűnei megmaradnak. *Jn 20,21–23*

Püspök: Isten őrizze meg szívedben ezeket az igéket, lelkészjelölt testvérem!

ORDINÁCIÓS KÉRDÉSEK, KÉZADÁS

Püspök: Testvérem az Úrban, N. N., aki odaszántad magad a lelkészi szolgálatra: vállalod-e igaz meggyőződéssel és jó lelkiismerettel a lelkészi szolgálatot evangélikus egyházunkban?

Lelkészjelölt: Vállalom.

Püspök: Akarod-e lelkészként az egyház fejét és Urát, Jézus Krisztust híven követni, evangéliumát tisztán és igazán hirdetni, és a szentségekkel Krisztus rendelése szerint szolgálni?

Lelkészjelölt: Akarom.

Püspök: Fogadod-e, hogy szeretettel, odaadó hűséggel és példás étellel építéd egyházunkat?

Lelkészjelölt: Fogadom.

Püspök: Ígéred-e, hogy evangélikus egyházunk törvényes rendjét mindenkor megtartod, elöljáróid útmutatását követed?

Lelkészjelölt: Ígérem.

Püspök: Elkötelezésed jeléül nyújtsd jobb kezedet!

Kézadás.

ESKÜTÉTEL

Püspök: Mondd el tehát a lelkészi esküt! A gyülekezet ezt állva hallgatja.

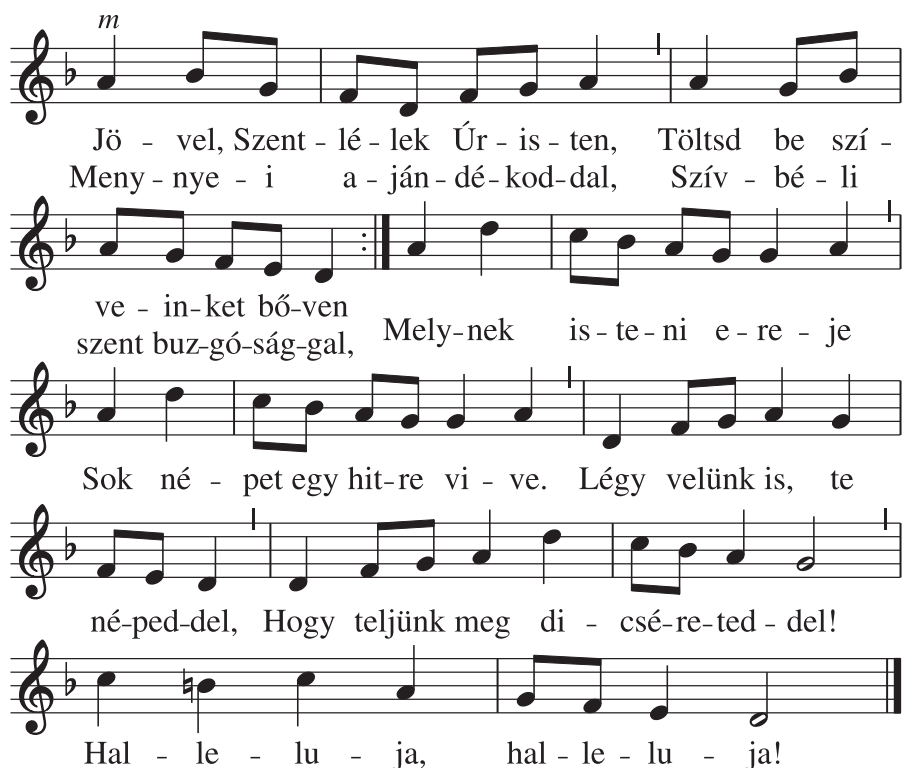
Az EHE képviselőjében segédkező lelkész az esküt olvassa, a másik segédkező az oltári Bibliát tartja. A lelkészjelölt – állva maradva – jobb kezét a Bibliára teszi, bal keze első három ujját pedig esküre emeli.

Én, N. N., / esküszöm az élő Istenre, / aki Atya, Fiú, Szentlélek / Szentháromság egy igaz Isten, / hogy evangélikus lelkészi hivatásomnak / a szolgálók közösségében / teljes erőmmel és minden tehetséggel / megfelelni igyekezem. / Az Úr Jézus Krisztus evangéliumát / a teljes Szentírás szerint / egyházunk hitvallásai értelmében / tisztán és igazán hirdetem és tanítom. / A szentségeket Krisztus rendelése szerint szolgáltatom ki. / A reám bízottakat híven pásztorolom, / a lelkipásztori titkot megőrzöm. / Egyházunk törvényes rendjét megtartom és védem. / Istentől rendelt elöljáróimnak készséggel és felelősséggel engedelmeskedem. / Egyházunk építésén nemcsak szóval, / hanem példás étellel is munkálkodom. / Lelkészi szolgálatomat mindenkor odaadó hűséggel végzem, / Isten dicsőségére és embertársaim üdvösségére. / Isten segítsen erre! Ámen.

ORDINÁCIÓ

Püspök: Keresztény gyülekezet! Hívjuk segítségül Isten Szentlelkét, hogy ő maga tegye alkalmassá lelkészjelölt testvérünket a szent szolgálatra. Énekeljük el – orgonakíséret nélkül – a „Jövel, Szentlélek Úristen” kezdetű énekünk első versét!

A lelkészjelölt letérdel, a püspök pedig a lelkészjelölt fejére teszi mindkét kezét.
A püspök intonálja az éneket.

m
Jö - vel, Szent - lé - lek Úr - is - ten, Töltsd be szí -
Meny - nye - i a - ján - dé - kod - dal, Szív - bé - li
ve - in - ket bő - ven Mely - nek is - te - ni e - re - je
szent buz - gó - ság - gal,
Sok né - pet egy hit - re vi - ve. Légy velünk is, te
né - ped - del, Hogy teljünk meg di - csé - re - ted - del!
Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja!

Püspök: Mondjuk el együtt az Úrtól tanult imádságot!

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

A püspöknek segédkező egyik lelkész úgy tartja a szöveget, hogy az a püspök számára jól olvasható legyen, és a püspök mindkét keze továbbra is szabad legyen a kézzátételre. (A nagyobb betűméret is ezt segíti.) A püspök két kézzel végzett kézzátétellel, folytatólag mondja az ordinációs imádságot – ez a formula egy lelkész ordinálása esetén hangzik. (Több lelkész esetén lásd lejjebb.)

Püspök: Úr Jézus Krisztus! Te rendelsz apostolokat és prófétákat, pásztorokat és tanítókat szent egyházad építésére, és te készíted fel őket szolgálatra Szentlelked sokféle ajándékával.

Irgalmadban bízva kérünk, szánd meg népedet, és méltasd N. N. testvérünket az apostoli szolgálatra. Áraszd rá Szentlelkedet. Vezesd, hogy lelkészi szolgálatában téged kövessen, mindenkor a te igazságodat hirdesse, a kulcsok hatalmával és a szentségekkel rendelésed szerint, tetszésedre szolgáljon, és valamennyi szolgatársával közösségben arra törekedjék, hogy megváltott néped eljusson a hit és a szeretet egységére tebenned, aki az Atyával és a Szentlélekkel élsz és uralkodol örökkön örökké. Ámen.

Több lelkész ordinálása esetén áldásra emelt kézzel kezdi az imádságot.

Úr Jézus Krisztus! Te rendelsz apostolokat és prófétákat, pásztorokat és tanítókat szent egyházad építésére, és te készíted fel őket szolgálatra Szentlelked sokféle ajándékával.

A következő imádságrészt a püspök minden egyes jelölt személyre külön elmondja (két kézzel végzett kézrátétellel).

Irgalmadban bízva kérünk, szánd meg népedet, és küldd el N. N. testvérünket az apostoli szolgálatra. Áraszd rá Szentlelkedet!

Ezután áldásra emelt kézzel folytatja.

Vezesd őket, hogy lelkészi szolgálatukban téged kövessenek, mindenkor a te igazságodat hirdessék, a kulcsok hatalmával és a szentségekkel rendelésed szerint, tetszésedre szolgáljanak, és valamennyi szolgatársukkal közösségben arra törekedjenek, hogy megváltott néped eljusson a hit és a szeretet egységére tebenned, aki az Atyával és a Szentlélekkel élsz és uralkodol örökkön örökké. Ámen.

A püspök visszaveszi a *Liturgikus könyvet*, és innen kézrátétel nélkül folytatja.

Testvérem az Úrban, N. N.!

Több lelkész esetén a nevek felsorolandók, majd egyes számban folytatja.

Az Úr Jézus, aki elhívott téged szolgálatára, maradjon veled mindvégig! Én pedig Krisztus Urunk parancsa alapján rád bízom az egyház hivatalos igazszolgálatát, felhatalmazlak és kötelezlek az ige hirdetésére és a szentségekkel

való szolgálatra, és küldelek, hogy hirdesd az evangéliumot minden teremtménynek, az Atya és **+** a Fiú és a Szentlélek nevében.

A fölszentelt lelkész feláll. A segédkező lelkészek az ordinált lelkész vállára helyezik a piros színű stólát, miközben a püspök ezt mondja:

[Püspök: Vedd fel Krisztus igáját, és ennek jelül – ősi keresztény hagyomány szerint – fogadd a stólát!]

A püspök az ordinált lelkészt megcsókolja, és kézzel elmondja ezt a mondatot.

Püspök: Az Úr áldjon meg téged, hogy áldás légy sokak üdvösségére!

A segédkező és a jelen levő lelkészek előre megbeszélt rendben áldást mondanak szentírási igével (lásd ordinációs textus) és kézzel, azután a fölszentelt lelkész körül gyülekeznek. Végül áldásra emelt kézzel – lehetőség szerint a gyülekezettel együtt – éneklük a Confirmát. (Azért fontos ragaszkodni az ordinációs textuáriumhoz, mert azok valóban áldást, és nem kívánságot megfogalmazó igék.)

Erősítsd meg, Istenünk, amit cselekedtél értünk,
és ne hagyd el népedet, kezeid alkotását!

Erősítsd meg, Jézusunk, amit cselekedtél értünk,
és tartsd meg, akiket megváltottál véred árán!

Erősítsd meg, Szentlélek Isten, amit cselekedtél értünk,
és egyesítsd híveidet békeságban!

Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Ámen.

Az istentisztelet az úrvacsora liturgiájával folytatódik, amelyben a frissen ordinált lelkész is részt vesz. Ha az istentisztelet elején nem került sor a gyónásra, akkor itt, az úrvacsora előtt történik meg.

A legrégebbi keresztény tradíció szerint az úrvacsorai liturgiát is a püspök vezeti. A szerzetesi ígét együtt mondja a frissen ordinált lelkéssel/lelkészekkel. A szolgálatba álló új lelkész mondhatja az Anamnézis, a Pax szövegét, a Postcommunio szövegeit, valamint az elbocsátást. A kánon szövegét és az áldást minden esetben a püspök mondja. Bár az ordináció szövegében elhangzott a Miatyánk, itt nem hagyható el.